Ч. 283. Четвер 4 січня 1906 (22 грудня 1905). Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Запрошенє до передплати.

Настали так важні часи, що нині не можна вже обійти ся образованому цікавому чоловікови без ґазети.

Пригадуємо длятого нашим Вп. Читателям і звертаємо ся до них з просьбою, щоби старали ся відновити передплату як найскорше так, щоби наклад можна зараз з початком нового року управильнити і не потреба висилки перeривати. Рівночасно звертаємо ся і з просьбою до всіх наших читателів, щоби старали ся приєднувати для нашої часописи нових передплатників, памятаючи на то, що тим зроблять немалу прислугу тій части нашої суспільности, котрій потреба як найбільше просьвіти і науки.

„Народна Часопись“ буде й на дальше держати ся тої самої проґрами, що доси, буде попри всілякі вісти політичні з краю, монархії і цілого сьвіта подавати також як найобширнїйший і найвсесторонніййший материял до читаня, потрібний для загального образованя, а крім того буде старати ся поміщати також фахові відомости з господарства рільного і домашного. На добір що найкрасших повістий будемо, як і доси, класти як найбільшу вагу.

Передплату на „Народну Часопись“ приймають у Львові Аґентия дневників п. Соколовского, пасаж Гавсмана ч. 9, а на провінциї ц. к. Староства. Можна присилати також просто до нашої Адміністрациї, але тоді не жадати, щоби висилка ішла через ц. к. Староство Хто там хоче відбирати, нехай там передплачує.

Передплата в Аґенциї дневників п. Соколовского, пасаж Гавсмана число 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік .	4 К	80 сот.
на пів року . .	2 „	40 „
на чверть року .	1 „	20 „
місячно	— „	40 „

Поединоке число 2 сотики.

З почтовою пересилкою в Адміністрациї „Народ. Часописи“ ул. Чарнецкого ч. 12:

на цілий рік .	10 К	80 сот.
на пів року .	5 „	40 „
на чверть року .	2 „	70 „
місячно	— „	90 „

Поодиноке число 6 сотиків

Теперішне положенє в Росиї.

Нема вже сумніву, що революцийний рух в Росиї, іменно же в найважнїйшім єї осередку в Москві, так ослаб, що у верховодячих кругах віджила надія на скоре здушенє цілого того руху в цілій Росиї. О тім сьвідчить найліпше слідуюча депеша петербурґскої аґенциї телеґрафічної:

„У верховодячих кругах уважають за найважнїйший вислїд послідних подій в Москві, де тепер революцийний рух остаточно здушено, ту обставину, що войско позістало вірне і з переконаня здушило ворохобню. Впрочім в виду того, що звістна єсть традицийна вірність войск росийских для царя, ніколи би не повірено в непослух войска, коли би революцийні часописи не були роздули до великих розмірів малих случаїв несубординациї і не старали ся ширити революцийної отрує серед войска. Слідство властий войскових показало, що у всіх случаях несубординациї причини бунту були натури економічної а не погляди революцийні. Цілий ряд подій в Одесї, Севастополи і Кронштадтї доказує, що войско хоч збунтовало ся, то все-таки позістало непохитно вірне для трону. Теперішні події в Москві доказують ще, що войско не лиш позі-

2)

Час і єго мірила.

(Написав К. Вербенко).

(Дальше).

Далеко більша була невигода, коли хтось мусів їхати в далекі чужі краї. Коли хтось їхав н. пр. з Одеси до Парижа, а хотів докладно знати у ваґонї, котра година на зелізницях, котрими їхав, — що таки конче потреба, коли хтось мусить десь по дорозї задержувати ся або пересїдати ся — то він мусів раз у раз наставляти свій годинник инакше. Всїдаючи до поїзду в Одесї якраз о 12 год., мусів він зараз наставити свій годинник о 1 мінуту назад, бо на росийских зелізницях числив ся петербурґский час, бо коли в Одесї було полудне, то в Петербурзї було оно аж за мінуту. В Підволочисках мусів він знов наставити свій годинник на пештеньский час і пересунути єго о 45 мін. взад, в Кракові на час праский і посунути знов о 19 м. взад та їхати так аж до Зальцбурґа. Тут була вже баварска границя і треба було наставити годинник на час баварский (монахівский) та посунути о 11 мін. взад. В Ульмі знов треба було пересунути на час штутґардский о 10 мін. взад, в Мілякер на баденьскій границі ще о 3 мін. на час карльруский. Від Штрасбурґа аж до Аврікур на границі францускій треба було переставити годинник ще 3 рази по 1 мінуті, бо там числило ся після місцевого часу, а в Аврікур наставити остаточно на час париский і посунути о 23 мінут. Наконець станувши в Парижи треба ще було зрівнати свій годинник з міским годинником і посунути вже послідний раз ще о 5 мін. наперед.

Із сего видимо наглядно, яка то була велика недогода з тими ріжними часами і яка то була велика трудність в удержаню правильного руху на зелізницях. Се спонукало отже людий завести на зелізницях якийсь одностайнїйший час, а коли єго заведено в середній Европі, то й названо єго часом середно-европейским. Щоби же зрозуміти, що то єсть час середно-европейский, треба знати, як взагалі час мірино.

Звістно загально, що за міру численя часу беремо той час, який потребує земля, щоби раз обернула ся довкола себе (доба, день і віч), а відтак і раз обкрутила ся довкола сонця (рік). Звістно також, що то не сонце бігає довкола землї, лиш що земля обертаєсь довкола себе і ми тоді раз видимо сонце, як оно ніби то посуває ся по небі (кажемо тоді, що єсть день) а другий раз не видимо сонця (і кажемо, що то ніч). Той час числимо від полудня до полудня і кажемо, що то сонїчний день або доба. Але той сонїчний день не однаково великий, бо земля посуваючись довкола сонця підходить до него зимою близше і біжить скорше, а літом відходить від сонця дальше і біжить поволїйше. В наслідок того правдивий сонїчний день заєдно зміняє ся і годинник треба би хиба що дня реґулювати, щоби він ішов рівно з сонцем. Длятого то час, в котрім земля оббігає раз довкола сонця (рік), поділено рівно на 365 днів і такий один день називає ся пересїчним сонїчним днем або днем горожаньским і єго ділимо рівно на 24 годин, кожду годину на мінути (від латиньского слова minuta — pars minuta prima), мінути на секунди (pars minuta secunda) а секунди ще на терциї (pars minuta tertia).

Правдивий день, значить ся, той час, в котрім земля оберне ся раз довкола себе, має лиш 23 годин, 56 мінут і 4 секунди, і єго називаємо днем зьвіздовим а то ось длячого: Возьмім кругленьку барабольку і перепхаймо крізь ню через саредину тоненький патичок. Тота барабoлька то буде ніби наша земля а той патичок в ній то ніби вісь землї, котрої по правдї на земли нема а ми єї лиш думаємо. Тоті оба місця, де патичок вистає із барабольки-землї, називають ся бігунами; один з них, що стоїть до гори, то півнїчний бігун, а другий напротив тамтого, звернений на долину, то полудневий бігун. Обвяжім тепер нашу барабольку-землю білою ниточкою рівно по середині межи обома бігунами; тота ниточка зробить на барабольці біле колесо, котре називаємо рівником. Той рівник розділяє нашу барабольку-землю на дві рівні половини. На земли такого колеса нема, але ми собі єго думаємо.

Обвяжім тепер нашу барабольку - землю знову другою, але н. пр. червоною ниточкою і так, щоби она ішла як-раз через оба бігуни і переходила в двох місцях через рівник. Так зробить ся на барабольці-земли инше колесо, котре називаємо першим полуденником. Звідки тота назва, зараз довідаємось. Наробім на

стало вірне, але має також силу і охоту здушеня бунтів.

„При усмиреню ворохобні в Москві богато революціоністів убито або зранено, богато також арештовано, треба длятого припускати, що Москва на довгий час увільнена від революцийної орґанізациї. Орґанізация тота, що правда, чинна ще в кількох сторонах Росиї, але єсть то лиш питанє часу, що й она також буде усунена.

„Правительство рішило ся побіч зарядженьльокальних вести політику не пасивну але активну против революцийного руху. Оно рішило ся іти аж до кінця. Революцийної аґітациї не можна терпіти, бо она здержує реформи, приречені в маніфесті з 30 жовтня. Здорова більшість народу росийского уміє розріжнити свободолюбивий рух від революцийної анархії і стане в куці з правительством. Треба припускати, що політичні круги в Европі зрозуміють теперішну політику росийского правительства і єго енерґічне поступованє, котре лежить як в політичнім так і економічнім інтересі Росиї".

Повисша депеша то очевидний комунікат росийского правительства, пущений в сьвіт, щоби в першій лінії направити злу славу, якої наробило собі росийске войско бунтами, а відтак щоби показати всему сьвітови, що росийске правительство має ще силу і може оперти ся всяким змаганям революцийним. Так і єсть дійстно. Правительство росийске стоїть нині о много сильнійше, як стояло хоч би лиш місяць тому назад і як би нині хотіло оно вернути до давного ладу, то се би єму вповні удало ся. В одну мить могла би запанувати тепер в Росиї найчорнійша реакция. Може бути, що до того не прийде, бо в згаданім комунікаті сказано як би для успокоєня тих, що надіють ся на конституцию, що „революцийну аґітацию не можна терпіти, бо она спиняє реформи приречені в маніфесті з дня 30 жовтня".

Так отже комунікат обіцює також переведенє реформ, але поки що революция мусить бути здушена. Ну, в Москві єї вже нема, а в иньших містах здусять єї легко і борзо. То само войско, що ще недавно бунтувало ся, буде тепер з цілою завзятостию душити всякий рух революцийний; але що більше, навіть ті самі, що ще до недавна робили революцию і горлали о безмежній свободі, яку лиш може собі подумати буйна а хоробли́ва уява, підуть тепер на службу реакциї і будуть самі душити всякий рух революцийний. Се й нічого дивного. Се лежить в натурі широких темних мас. Чернь всюди і завсігди не розуміла і не розуміє під свободою нічого иньшого, як лиш безмежну анархію, підчас котрої ніби вільно кождому робити, що єму хоче ся, без обави якоїсь кари, а тота сама чернь скоро почує над собою сильну руку ката, стає найревнійшим єго помічником. Серед революцийного руху темних мас гинуть марно найідеальнійші пориви, віддають на дармо житє люди з найбільшим пожертвованєм, а по їх трупах ступає найчастійше чорна реакция.

Так учить история минувшости, так показує і теперішність. Згаданий комунікат доказує, що причини бунтів в росийскім войску були економічні. Може так і було, але не зовсім; бунти мали ще й підклад соціяльний, але не загальний, лиш партийний так само, як тота революция, котра заставила до кровавої борби лиш робітників, їх найблизших свояків і тих людий, що з ними симпатизують. В тім і лежав зародок смерти революцийного руху в Росиї. Вивішенєм червоного прапора з написею „република" або й „соціяльна република" не основує ся ані нових держав ані хоч би лиш нового ладу. До того треба стремленя до зміни відносин всіх людий без виїмки а не лиш якоїсь ґрупи. І ось що тепер бачимо в Росиї: против руху робітничого підносить ся тепер в Москві рух селяньства; селяни грозять, що они, скоро до 6 січня не настане спокій на зелізницях, готові самі здушити рух робітничий і подиктувати услівя мира в Кремли. Селяни волять згинути в обороні трону, як дома з голоду або в борбах підчас розрухів.

Се хиба вже найочевиднійше банкротство теперішної революциї в Росиї, революциї, котра не могла одушевити всї верстви росийского народу, всї народи Росиї, бо обмежала ся лиш на інтересах одної частини, була революциєю партиї. Нині рух революцийний в Росиї стратив вже своє значінє для теперішности; він поправді не виборов нічого а хиба лиш показав, що всї ті фази розвою, які давнійше переходила західна Европа постепенно, відбувають ся тепер в Росиї майже рівночасно: конституция і парляментаризм, розвій національний і соціяльний зійшли ся разом — словом зробив ся заколот, з котрого в сїй хвили не видко виходу. Але одно зробила революция для будучности, она кинула в маси всїх народів Росиї кличі, з котрими доси в Росиї ніхто публично не важив ся, і зросила їх людскою кровію а ті кличі не прогомонять безслідно і колись розбудять нове житє на нових лїпших основах.

нашій барабольці-земли ще більше таких полуденників, але вже однакових, білих. На земли таких полуденників поправді нема, але ми їх собі думаємо і кажемо, що їх єсть 360. Длячого же 360? Длятого, що рівник як і кожде колесо ділимо на 360 степенів, а через кождий степень думаємо собі один полуденник. На межинароднім конґресї у Вашинґтоні в 1884 р. ухвалено, що за перший полуденник треба уважати той, котрий переходить через зьвіздарню в Ґрініч коло Льондону.

Отже тоті полуденники на земли рахуємо від Ґрініч на всхід і кажемо, що 15 полуденник переходить через місто Ґмінд в долішній Австриї, Найгавз і Лібенов в Чехії та Штарґард на Поморю в Прусах; — 23 полуденник іде у нас в Галичині через Гусаків, Старий Самбір, попри Турку і через вершок гори Пікуй в Карпатах коло Гусного вижного; — 24 полуденник іде через Белз, Жовкву, Львів і Долину; — 25 через Підгірці (коло Олеська), Риків, Олешів, Товмач та попри Коршів і Коломию; наконець 26 іде через Скалат, Грималів, Пробіжну і Королівку, попри Садаґуру і Чернівці та через Черепківці на Буковині.

Але вернім назад до нашої барабольки-землї. Подумаймо собі, що на столї стоїть запалена сьвічка і що она то ніби наше сонце Пустім же нашу барабольку так, щоби она на своїй оси крутила ся як фуркальце, та подумаймо ще собі, що она притім біжить случайно довкола сьвічки. То обертає ся так наша земля довкола своєї оси а рівночасно і біжить довкола сонця. Наконець подумаймо ще собі, що на першім полуденнику, на тоненькій ниточці сидить якась мушка, ніби то чоловік (можемо навіть замість мушки-чоловіка наліпити на полуденнику кульочку з воску або приліпити кусничок білого паперу). Коли барабольна обертає ся довкола своєї оси, то й мушка-чоловічок обертає ся з нею і раз прийде простісенько против сьвічки-сонця. В тій хвили у тої мушки полудне. Як би на тій самій ниточці сиділо більше таких мушок одна повисше другої, то у всїх них було би в одній і тій самій хвили полудне; длятого й кажемо, що тота ниточка то полуденник. Всї люди, що на тім самім полуденнику, мають в тій самій хвили полудне. Длятого н. пр. в Белзї, Жовкві, Львові і Долині єсть полудне рівночасно, бо всї тоті міста знаходять ся на однім і тім самім полуденнику (на 24-тім).

Але баработька-земля не стоїть, лиш обертає ся дальше. За хвильку мушка-чоловік на ній відверне ся від сьвічки-сонця так, що зробить ся на тім боці, де сьвічки не видко; для мушки настане тоді ніч. Коли же баработька оберне ся ще більше, так що мушка стане знов якраз против сьвічки, то для мушки-чоловіка настане другий раз полудне. За той час баработька з мушкою обернула ся раз довкола своєї оси і кажемо, що минув один день, від полудня до полудня. Але барабольна за той час не лиш обернула ся раз довкола своєї оси, але ще й посунула ся трохи дальше по своїй дорозї довкола сьвічки-сонця а сьвічка осталась ніби трошки позаду; барабольна мусить длятого ще дрібочку більше як раз обернути ся, щоби мушка побачила знову сьвічку-сонце і аж тоді минає для неї один день. Такий день то правдивий сонїчний день, від одного полудня до другого. Але земля, як вже сказано, не біжить однаково скоро довкола сонця, лиш раз скорше (в зимі), другий раз поволїйше (в лїті); длятого сонце раз борше остаєсь дрібку позаду, другий раз поволїйше і длятого сонїчний день не однаковий і тому то треба було придумати пересїчний сонїчний день.

З того вже можна зміркувати, що по сонцї не можна пізнати, чи земля якраз обернула ся раз довкола своєї оси; щоби то пізнати, треба уважати на якусь зьвізду на небі. Астроном сидить у своїй зьвіздарни і споглядає через люпу, в котрій через саму середину іде тонесенька ниточка; він видить, що попри ту ниточку пересуває ся якась зьвізда, та запамятує собі час, коли то було. На другу ніч дивить ся він знов на ту зьвізду а коли она знов пересуває ся попри ниточку в люнеті, то минає якраз той час, в котрім земля обкрутила ся раз довкола своєї оси і то єсть один день, названий зьвіздовим.

(Дальше буде).

Вісти політичні.

До ситуациї на Угорщині. — Подїї в Росиї. — З Балкану.

Дур мадярскої опозициї доходить вже до крайности і звертаєсь против людий власного народу, котрі не можуть з тим дуром погодити ся. Ось що доносять тепер з Дебречина про інсталяцию старшого жупана Ковача: Ново іменований старший жупан Ковач прибув в понеділок вечером до Дебречина. Хоч єго приїзд не був урядово заповіджений, на двірци зібрала ся велика товпа людий, котра витягнула жупана з повоза і обезчестила чинно а відтак всадила до приготовленого каравана і повезла до міста. Кілько разів жупан хотів з'лїзти з каравана, били єго, аж він наконець став без памяти. Недалеко каси ощадности кілька осіб виступило в обороні мученого і єго здоймлено з каравана. Ковач має кілька ран на голові а два поломані пальці треба було єму відрізати. Сеї ночи привезено єго до Пешту; стан єго єсть грізний. Менше траґічно відбула ся інсталяция старшого жупана Кречмаріка в Бекеш Дюля. Коли жупан по інсталяциї в присутности лиш 10 людий і по виваженю дверий до комітатового дому вертав назад до готелю під ескортою двох шкадрон гузарів, їхав за ним на ослї якийсь чоловік у фраку і в цилиндрі на голові. Того чоловіка зараз арештовано.

Про ворохобню коло Бахмута в катеринославскій ґуберниї доносять тепер: Підчас здушеня ворохобні на стациї в Ґертівцї (назва місцевости єсть, здаєсь, перекручена — Ред.) убито 300 людий. До облоги сеї стациї приступило було 4.000 войска, а з того згинуло всего лиш 3 вояки, а 12 єсть ранених.

Около 50 ворохобників піддало ся. Коли зложили присягу, випущено їх на волю. Сконфісковано 7000 патронів, 300 пік, велике число карабінів і револьверів, динаміт і 2 бомби. Борба тревала 6 годин.

Що діє ся в прибалтийских провінциях годі знати докладно; лиш з Риґи наспіла така вість: В понеділок напало 300 робітників на відділ драґонів, що чистили коні, та почали стріляти до них з револьверів і рубати шаблями; 11 вояків убили, а 14 зранили, з тих 8 тяжко. Убили також 1 полицияна і 1 урядника. Драґони небавком опісля узброїли ся та почали стріляти до ворохобників і прогнали їх. Вісім ворохобників згинуло. Коли опісля наспіли ще й другі відділи войска, ворохобників окружено і розброєно, а проводирів арештовано.

З Константинополя доносять півурядово: Донесеня часописий о ситуациї в Альбанії суть дуже пересадні. Непокої обмежають ся лиш на санджаки Призрен і Печ (Іпек) а звернені головно против податку особистого, головна однак причина лежить в антаґонізмах та інтриґах місцевих. В послідних днях прийшло до помиреня мутесарифа з Іпека з демонстрантами. Базари в Печу, Призрени і Дякові знов отворено. Сполучене межи Дяковом а Призреном замкнене ватагою Альбанців, зложеною з 30 людий, знов привернено. Мимо того командант 18. дивізиї нізамів, ґен. Шемсі-паша, вирушив з Митровиці до Призрена, щоби там забезпечити і на дальше спокій і лад. Турецке правительство доказує, що ситуация не викликує ніякої обави і небавком можна сподівати ся повного успокоєня.

Новинки.

Львів, дня 3-го січня 1906

— **Іменованя.** П. Намістник іменував канцелістів Намістництва: К. Длуґошевского, А. Чубака, І. Пшестшельского і І. Квасняка секретарями повітовими.

— **На львівский університет** записало ся в сім році 3224 слухачів, а то на богословіє 411, на права 1613 звичайних і 35 надзвичайних, на медицину 120 звичайних, в тім 17 женщин, а 16 надзвичайних, в чім 2 женщини; на фільософію 806 звичайних, в тім 47 женщин, а 184 надзвичайних, в тім 109 женщин. 29 госпітантів, між ними 28 женщин. Вкінци на фармацию записало ся 23 слухачів, між ними 1 женщина.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів** оповіщує: З днем 1-го січня 1906 р. заводить ся при ц. к. уряді почтовім в Ропици рускій тижднево шести-разову службу листоноса сільского в двох округах в місцевостях: Сукова, Пустеполе, Сяри гірні і дольні, Мутанки, Драґанів, Бодаки, Пструже, Прегонина, Бортне і Маластів. З тої причини видїляє ся місцевости дольні і гірні Сяри з округа доручень ц. к. уряду почтового в Горлицях а придїлює ся до уряду почтового в Ропици рускій.

— **Дрібні вісти.** Є. В. Цїсар надїлив радника Двора при найвисшім судовім трибуналї у Відни Клим. Підляшецкого при нагоді его переходу на пенсию кавалерским хрестом ордеру Леопольда. — Виділ ради повітової в Бучачи ухвалив на засіданю з дня 28 грудня затягнути позичку в квоті 15.000 корон на будову кирниць по селах. Позичка буде затягнена в краківскім товаристві обезпечень. — Середно-европейский час, в подібний спосіб як у Львові, завели у себе, почавши від 1 січня 1906 р. міста Самбір і Кути. — Квестор львівского університету п. Ан. Ардан перейшов на пенсию, а на его місце іменований квестором п. Сендзимир.

— **З перемиської епархії.** О. Володимир Ясеницкий з Радинич іменований завідателем мостиского деканата на місце увільненого на власну просьбу о. Михайла Ольшаньского, пароха Старяви. — О. Кипр. Ясеницкий з Балигорода іменований завідателем балигородского деканата. — Презенту на Войтову одержав о. Ант. Менциньский. — Канонїчну інституцию на Одрехову одержав о. Петро Ясеницкий. — Завідательства одержали оо.: Ів. Ковальский в Скороднім і Миросл. Устияновский в Смерецї. — Управляючим сотрудником в Тиличи іменований о. Мирон Лисяк. — Крилошаньскі відзнаки одержав о. Мих. Жарский із

— **Виклади промислової ґеоґрафії.** Промислова комісия львівскої ради міскої предложила завести в промислових школах науку промислової ґеоґрафії з огляду на важність того предмету для купців і промисловців. Рада міска приймила на однім з послідних своїх засідань згадане предложене, супротив чого виклади того предмету, котрому буде присвячена одна година тиждневo, розпічнуть ся в промислових школах від дня 1-го січня 1906 р.

— **З причини сніжних заметий** здержано загальний рух на шляхах зелізничих: Надвірняньске передмістє-Шепарівцї-Кияждвір, Коломия-Слобода рунґурска і Лупків-Тісна.

— **Дешеве мясо.** В грудни довезено до Львова на визначені маґістратом становища 42.984 кільоґрамів мяса. Від 7 вересня т. є. від початку заосмотрюваня Львова провінциональним мясом, довезено загалом 150.413 клґр. Кіньского мяса зуживає ся тепер у Львові пересічно по 1500 клґ. денно, а крім того друге стільки кіньскої вудженини. Від нового року має Львів сім яток з кіньским мясом.

— **Замітки на банкнотах.** З причини, що серед публики закрав ся звичай поміщати на банкнотах підписи, стампілії, а навіть примітки, оповіщує австро-угорский банк, що такі банкноти будуть приймати ся до виміни лише за оплатою маніпуляцийних розходів т. є. 10 сотиків від штуки, а при 1000-короновых банкнотах 30 сотиків від примірника.

— **Новорічна забава.** В шинку під ч. 8 в Ринку у Львові напало оногди кількох галабурдників на зарібника Гавр. Бандровского і так его страшно побили, що Бандровский крім численних синцїв потерпів дві значнїйші рани на голові. Одного з напастників, каменичного сторожа Івана Пелеха, арештувала полиция.

— **Варварство граничного вояка.** З Угнова пишуть: Дня 26 грудня вибрав ся Корнило Целевич, технїк II. року, до Новосілок передних під російску границю на польованє. Постріливши заяця, котрий побіг на російску територию, кликнув на ідучого салдата, щоби заяця зловив. Салдат зловив заяця і призвав Целевича до себе. Целевич спершу отягав ся, але відтак пішов в товаристві гаєвих з Новосілок, хотячи почастувати салдата папіросом. Однак салдат зняв з рамена Целевича дубельтівку і віддалив ся. Гаєві на те почали утїкати і технїк собі. Нараз салдат почав стріляти і прострілив Целевичеви зовсім одну ногу, так, що той упав на місци. Тоді прибігли иньші салдати і поволїкли непритомного Целевича на станицю. Скінчило ся на тім, що російскі власти арештували салдата, а Целевича відставили до шпиталю в Томашеві.

— **Зьвір в людскім тїлї.** За знасилуванє двох дївчаток в віцї 6 і 7 лїт арештувала оногди львівска полиция 34-лїтного Ад. Галясевича, чоловіка без занятя. Галясевич, переслуханий на полиции, толкував ся, що свого поганого учинку допустив ся по пяному.

— **Мілїони з димом.** Звіт австрийского міністерства скарбу подає, що тютюновий монополь приніс в 1904 р. скарбови 227,584.831 К, в чім є 154 мілїони чистого зиску, т. є. о 6 міл. більше як в 1903 роцї. Уживанє тютюну в „брусках" упало о 4.000 метричних сотнарів, з чого видно, що люльку курить що раз менше людий. Натомість консумция цигар і папіросів незвичайно зросла. Найбільше викурено „шпортів", бо 1.891,000.000 штук. Папіросів „драма" продано 1.276,000.000. З цигар курено найбільше „вірджинія". Як зміняє ся з часом уживанє ріжних виробів тютюну, показує отсе порівнанє: В 1875 р. припадало річно на одну голову пересічно: 49 цигар, 2 папіроси, 114 ґрамів тютюну, 113 ґрамів табаки. По 30 лїтах в 1904 р. припадало на одну голову: 45 цигар, 140 папіросів, 943 ґрамів тютюну і 46 ґрамів табаки. Инакше: в 1875 р. припадало на одного чоловіка пересічно 5·62 К за тютюн річно, а в 1904 роцї 8·31 К.

— **Всїх бесїд на сьвітї** є до 1000, з чого на Европу припадає 53 бесїди. Найбільше народа на сьвітї говорять хіньскою мовою, бо аж 380 мілїонів, відтак анґлійскою 95 міл., німецкою 68 м., російскою 56 м., далї по черзї йде між иншими мова француска 50 м., япаньска, іспаньска, італійска, руска 30 міл., турецка, портуґальска, польска 20 міл., мадярска, румуньска, ческа 8 і пів міл., сербска, шведска, грецка, болгарска, даньска 2 і пів м., словіньска і богато бесїд инших, дрібних племен.

— **Підпаленє з мести.** В пивници реальности при ул. Веселій ч. 4 у Львові вибух минувшої ночи около години 2-ої пожар. Пожарна сторожа, явивши ся на місци, усунула вскорі грозячу небезпечність. Огонь, як відтак показало ся, мали підложити якісь волоцюги з мести за се, що сторож каменичний вигнав їх з пивниці, куди они удали ся були на нічліг.

Телеґрами.

Будапешт 3 січня. Вість, мовби Векерле конферував з Кошутом в справі компромісу, єсть безосновна.

Петербург 3 січня. (П. А.) В сторонах міста Гапсаль (в Естонії) настали від кількох днів великі забуреня. Прибувші мабуть з Ліфляндиї Естонці, котрі кажуть, що они социялїсти, рабують двори і підпалюють двірскі будинки. Богато маєтностий зовсім знищених; кількох властителїв маєтностий зловлено. Козаки, піхота і 80 узброєних властителїв маєтностий пустились в погоню за злочинцями.

Петербург 3 січня. (П. Аґ.). Підчас стички з повстанцями в Люботині (харківскої ґуберниї) войско стріляло до маґазину зелізничого. Притім запалив ся ваґон з материялами вибуховими і настав великий огонь, котрий знищив ще 39 ваґонів.

Петербург 3 січня. Виданий вчера указ царский містить в собі ряд розпоряджень, межи иншими деякі в справі страйків на зелізницях. Щоби не допустити до страйків, будуть зелізниці поставлені в надзвичайних случаях під власть комітетів, котрі будуть мати право видавати розпорядженя і карати, заказувати збори, замикати підприємства промислові і торговельні, відправляти урядників і т. д.

Берлин 3 січня. Після приватної вісти з Лодзї, аґітатори змусили там тих робітників, що вернули до роботи, щоби винесли ся з фабрик. Страйк тревае дальше. В Пабяницях убито секретаря уряду полицийного вистрілами револьверовими. Виновники втекли.

Бахмут 2 січня. Козаки здобули стацию Дебальцево. Сполученя зелізничого ще не привернено. Комендант доньского округа подає до відомости, що страйк зелізничий буде збройною силою здушений.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 2 січня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·90 до 8·10; жито 5·95 до 6·15; овес 6·20 до 6·40; ячмінь пашний 6·10 до 6·40; ячмінь броварний 6·60 до 7·—; ріпак 11·50 до 11·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·50 до 9·—; вика 8·— до 8·75; боби 6·20 до 6·40; гречка —·— до —·—; кукурудза етара —·— до —·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 65·—; конюшина біла 50·— до 65·—; конюшина шведска 60·— до 75·—; тимотка 22·— до 28·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Ц. к. заприв. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Черпівцях, Тернополи. — **Експозитури:** в Станиславові, Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдоклад-нійшім дневнім курсі, не числячи ніякої провізиї.

Біржеві замовленя

виконує ся під найприступнійшими условями і уділяє ся всяких інформаций що-до певної і користної

льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує ся без потрученя провізиї і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

чисел льосів і инших паперів підлягаючих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини вильосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує задатки на біжучий рахунок, бере до переховання цінні папери і уділяє на них задатки.

☛ Надто заведено на взір заграничних інституций так звані

Сховкові депозити

(Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касї сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно а дискретно** може переховати своє майно або важні документи. В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядженя.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділї.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).